

Monumentnummer*: 521381

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82868/134

Woonplaats* Almkerk
Gemeente* Altena
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Almkerk
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Woudrichem
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 912

Omschrijving**

Inleiding.

In Almkerk is de Voorstraat een van de oudste kernen. Hieraan ligt aan de noordzijde een VILLA van vóór 1863, waarschijnlijk gebouwd door een herenboer. Daarna is het bewoond geweest door minister Donker, waarna het van voor de Tweede Wereldoorlog tot 1974 dokterswoning en -praktijk was. In de voorgevel staat vermeld: QUA TER NES. Het pand heeft elementen van het Neo-Classicisme. Het is een vrijstaand huis met aan de oostzijde een latere vrijstaande dubbele garage onder zadeldak met zwarte vernieuwde Hollandse pannen en aan de voorzijde een grote voortuin met oude bomen. Een grindpad leidt naar de ingang, die vanaf de tijd dat het dokterspraktijk was in de oostelijke zijgevel ligt. In deze gevel, onder twee ongelijk hoge zadeldaken met schild, dateert het gedeelte rechts van de ingang ook uit die periode en functioneerde toentertijd als apotheek en wachtkamer, terwijl links van de ingang de spreekkamer lag. In de ruimte achter de wachtkamer zijn moeilijk te traceren wijzigingen aangebracht. De huidige eigenaar heeft in de lager gelegen achterbouw de trap naar de kelder verlegd, nieuw sanitair aangelegd en in de hoofdwoonvertrekken marmeren schouwen van elders herplaatst. Aan de voorgevel duidt een andere baksteen onder de dorpels van de rondboogramen op wijzigingen.

Omschrijving.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het tweelaagse, deels onderkelderde woonhuis heeft een rechthoekige plattegrond onder samengesteld dak. Het hoofdvolume heeft een zadeldak, belegd met donkere vernieuwde Hollandse pannen. De eenlaags volumes aan weerszijden hebben zadeldaken met schild met donkere oud-Hollandse pannen en staan haaks op het hoofdvolume. In het schild van het zuidoostelijk volume een eenruits dakkapel. Aan de dakvoet voor het merendeel lijstgoten. Staafankers in zij- en achtergevels. Het hoofdvolume heeft gepleisterde achter- en zijgevels, terwijl de zijgevels van de lage volumes zijn opgetrokken uit mindere kwaliteit baksteen en voegwerk boven een gepleisterde plint. In de symmetrische voorgevel ligt een tweelaags risalerend volume bekroond met een fronton tussen eenlaags zijdelen. Het drie-assige risalerende deel wordt beeïndigd met een fries, waarin de huisnaam QUA TER NES in drie delen en gescheiden door rozetten is aangebracht. Hierboven ligt het fronton met een halfronde oculus, waarbinnen een halffrondraam met baldakijntracering in een grijs en wit gepleisterd veld. De voorgevel heeft een natuurstenen plint en is opgetrokken uit donkere baksteen met geknipte voeg. In het middendeel liggen beneden zesruitsramen met halfronde bovenlichten met baldakijntracering binnen een rondboog met strekken. Dezelfde afsluiting heeft de centraal geplaatste achtruitsstolpdeur. Op de verdieping en in de zijrisalieten liggen zesruitsschuiframen, het meest toegepaste raamtype. In de westgevel liggen een zesruitsschuifraam, twee zesruitsstolpdeuren met tweelicht en een vierruitsschuifraam. In de achtergevel liggen een zesruitsschuifraam, twee nieuwe dubbele stolpvensters, een nieuwe achterdeur en op de verdieping verschillende typen vensters.

In de oostgevel centraal gelegen de ingang met een paneeldeur met klein smeedijzeren rooster en ongedeeld licht. Aan weerszijden twee zesruitsschuiframen. Voor de deur een grote hardstenen stoeplaat. In de rechthoekige plattegrond ligt na de ingang en vestibule de middengang, belegd met travertijn op zwart marmer, dwars door het huis naar de westelijke zijdeur. Aan de voorzijde liggen drie hoofdwoonvertrekken die door halffrond getoogde openingen met elkaar verbonden zijn. Aan de achterzijde ligt het hoofdvolume op een lager niveau dan de hoekvolumes. Lager liggen de vroegere bijkeuken en ingang naar de met zwarte plavuizen belegde kelder die onder de centrale zitkamer ligt. Op de verdieping waar het hoofdvolume aansluit bij de hoekvolumes bestaat niveauverschil. Centraal in de middengang ligt het trappenhuis met wenteltrap met volutendecoratie aan de binnenboom en rijk geornamenteerde trappaal. In dit gebied is rijke stucornamentiek aangebracht rond het lichtpunt en aan twee rondbogen. Behalve deze decoratie zijn van het inwendige onder meer van belang: stucwerk met florale motieven in midden- en hoekstukken van de zitkamer, één paar oorspronkelijke schuifblinden met mechanisme in de zuidoostelijke hoekkamer, vouwblinden in de centrale zitkamer, balkenplafond in de bijkeuken, twee oorspronkelijke paneeldeuren in de vestibule en vier Philibertspanten op de zolder.

Waardering.

Het pand is van algemeen belang. Het bezit cultuurhistorische waarde als getuigenis van de sociaal-economische ontwikkeling van de streek en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de villabouw, in het bijzonder vanwege het zeldzame bouwtype met hoog middendeel en lage zijvleugels. Het is van architectuurhistorisch belang wegens de esthetische kwaliteit van het geheel en op grond van de uitzonderlijke detaillering van het exterieur en delen van het interieur. Het huis heeft met de grote voortuin en oude bomen ensemblewaarde als karakteristiek onderdeel van de bebouwing aan de Voorstraat. Het is grotendeels gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument